

برنامه‌های اشتغال عمومی، برنامه‌های موقت مقابله با یک دوره سخت، مقابله با شوک‌های اقتصادی و تحریم است و در کشورهای مختلف در دوره‌های بحران و جنگ باید از افراد آسیب‌پذیر و ناتوان محافظت شود، البته باید تاکید کرد که تمام افراد یک جامعه در دوران جنگ یا بحران آسیب نمی‌بینند و تمرکز دولت باید به اقشار آسیب‌پذیر باشد که دولت چطور می‌تواند از این افراد محافظت کند.

هدف از طرح اشتغال عمومی که دولت‌ها به صورت کوتاه‌مدت به آن توجه می‌کنند، ایجاد فرصت‌های شغلی برای نیروی کار است. برنامه اشتغال عمومی فقط تاثیر مستقیم بر اشتغال ندارد بلکه می‌تواند اقتصاد یک منطقه را از طریق آثار غیر مستقیم به حرکت در بیاورد. در تعریف از اشتغال عمومی «حق کار» بسیار حایز اهمیت است؛ چراکه وظیفه دولت، فراهم کردن زمینه برای تضمین اشتغال مردم است و مشارکت خود مردم برای دستیابی به این حق نیز دارای اهمیت است.

بخش خصوصی در شرایط بحرانی، انگیزه و گرایش برای سرمایه‌گذاری‌های مولد و اشتغال‌زا ندارد. در نتیجه دولت باید مداخله نماید تا زمانی که اقتصاد به حرکت درآمد بخش خصوصی انگیزه بیشتری برای سرمایه‌گذاری پیدا کند. اجرای طرح‌های مشاغل عمومی در مناطقی که نرخ بیکاری بالاست احتمال موفقیت را بالا می‌برد؛ بنابراین برای شروع چنین برنامه‌هایی باید از این مناطق شروع کرد. یک نکته قابل توجه برای به نتیجه رسیدن چنین طرح‌هایی این است که این طرح‌ها به دلیل هزینه اجرایی زیاد، عزم سیاسی بالایی را می‌طلبند.

مشاغل عمومی ترکیبی از دارائیهای فیزیکی، منابع مالی، توانائیهای مدیریتی سیاستگذاری و برنامه ریزی های حمایتی، نیروی کارنیمه ماهر، ماهر و متخصص، برای مهیا کردن و پایدارسازی زیرساختهای فیزیکی و خدمات اجتماعی به منظور افزایش رفاه و بهبود سطح زندگی شهروندان بویژه در مناطق محروم است. رویکرد سیاستگذار به مشاغل عمومی عبارت از ایجاد درآمد، کاهش نرخ بیکاری، توسعه منطقه ای، ایجاد زیر ساخت، ایجاد امنیت اخلاقی برای فرد و جامعه و جلوگیری از بزهکاری و حمایت از اقشار خاص دارای صبغه اجتماعی است که این امور برانگیزنده حس تعاون و همکاری در بین گروههای اجتماعی می‌گردد.

بطور خلاصه می‌توان گفت برنامه‌های اشتغال عمومی چهار نوع است: کوتاه‌مدت، بلندمدت، ایجاد ساختارها و آموزش. برنامه‌های اشتغال عمومی کوتاه‌مدت برنامه‌هایی هستند مبتنی بر «ایجاد چتر حمایتی برای اقشار آسیب‌پذیر» که درآمد این اقشار را در شرایط بحران درآمدی تامین کند. برنامه‌های بلندمدت اشتغال شامل «بیمه بیکاری» می‌شود که در هر کشوری مدلی از آن پیاده می‌شود. نوع سوم برنامه‌های اشتغال عمومی «ایجاد زیرساخت‌ها» است که به خصوص بعد از بحران‌های اقتصادی یا سوانح طبیعی ضروری به نظر می‌رسد. نوع دیگری از برنامه‌های اشتغال عمومی «آموزش» است؛ برنامه‌هایی آموزشی که افراد را ترغیب به پس‌انداز برای ایجاد اشتغال می‌کند.